

OCENA ROZMNAŻANIA PODKŁADKI 'GISELA 5' PRZEZ SADZONKI PĘDOWE ORAZ JEJ PRZYDATNOŚĆ I DWÓCH INNYCH PODKŁADEK DO PRODUKCJI OKULANTÓW CZEREŚNI (*PRUNUS AVIUM* L.)

Doświadczenia w szklarni, oraz doświadczenia polowe w szkółce przeprowadzono na terenie Stacji Doświadczalnej 'Marcelin', Wydziału Rolnictwa, Ogrodnictwa i Bioinżynierii, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Celem badań było określenie możliwości rozmnażania trzech podkładek dla czereśni przez sadzonki pędowe oraz zastosowania ich w produkcji okulantów czereśni. W przeprowadzonych doświadczeniach określano skuteczności ukorzeniania sadzonek pędowych w zależności od wybranych czynników takich jak: termin pobierania, skład podłoża, oraz rodzaj substancji stymulującej ukorzenianie. Pierwszy etap doświadczeń dotyczył trzykrotnego rozmnażania podkładki 'GiSelA 5', oraz dwukrotnego podkładek 'Krymsk 5' i 'Pi-Ku 1'. Oceny zdolności ukorzeniania sadzonek badanych podkładek dokonano na podstawie pomiarów wybranych cech takich jak: procent ukorzenienia, liczba i długość korzeni, liczba i długość przyrostów części nadziemnej, świeża masa sadzonek, świeża masa liści, powietrznie sucha masa liści, powierzchnia blaszek liściowych. Drugi etap badań obejmował dwuletnią produkcję jednorocznych okulantów czereśni na podkładcach uzyskanych z wcześniejszego etapu badań, oraz zakupionych podkładek, otrzymanych metodą 'in-vitro'. W doświadczeniu produkowano okulanty czterech odmian czereśni ('Bellise', 'Earlise', 'Lapins', 'Vanda'), na trzech ww. podkładcach. Okulanty na podkładce 'GiSelA 5' uprawiane były w szkółce w latach 2017-2020. Doświadczenie w kolejnym roku (2018) rozszerzono o dwie podkładczy: 'Krymsk 5' i 'Pi-Ku 1'. Każdego roku po zakończeniu wegetacji roślin, prowadzono pomiary i obserwacje wzrostu podkładek i okulantów w szkółce. Mierzono ich wysokość, średnicę pnia, liczbę i długość pędów bocznych, świeżą masę okulantów, procent otrzymanych okulantów. Wykonywano również pomiary świeżej i powietrznie suchej masy liści, oraz powierzchni blaszek liściowych. Dodatkowo przeprowadzono badania intensywności niektórych procesów życiowych, zawartości barwników w liściach sadzonek pędowych 'GiSelA 5' i okulantów czterech odmian czereśni, oraz zawartości makroskładników w liściach okulantów.

Uzyskane wyniki dotyczące rozmnażania podkładek przez sadzonki pędowe, wzrostu podkładek, oraz wzrostu okulantów rozpatrywano oddzielnie. Spośród wszystkich badanych podkładek, najwyższy procent ukorzenienia sadzonek

pędowych uzyskano dla podkładki 'Krymsk 5', natomiast najniższy dla podkładki 'GiSeIA 5'. Zastosowane podłoże do ukorzenia, oraz termin pobierania materiału roślinnego miały wpływ na otrzymane wyniki. Najwyższy procent ukorzenionych sadzonek, wszystkich badanych podkładek, otrzymano stosując jako podłoże mieszaninę torfu z piaskiem w stosunku objętościowym 2:1, oraz pobierając materiał roślinny na sadzonki pędowe we wcześniejszym terminie. Preparaty wspomagające ukorzenie sadzonek na bazie naturalnych składników (Goteo, Bispeed) wpływały korzystnie na procent ukorzenionych sadzonek, jednak nie oddziaływały na jakość systemu korzeniowego. Auksyna IBA miała najkorzystniejszy wpływ na jakość systemu korzeniowego sadzonek pędowych wszystkich badanych podkładek.

Wykazano wpływ podkładki, oraz odmiany na intensywność wzrostu okulantów czereśni w szkółce. Spośród wszystkich badanych podkładek najwyższy procent otrzymanych okulantów uzyskano na podkładce 'Pi-ku 1', natomiast najniższy na podkładce 'Krymsk 5'. Okulanty uprawiane na podkładce 'Krymsk 5' charakteryzowały się najsilniejszym wzrostem w szkółce. Najsłabsze parametry wzrostu cechowały okulanty uprawiane na podkładce 'GiSeIA 5'. Lepsze parametry wzrostu badanych drzewek czereśni otrzymano w przypadku okulantów uprawianych na podkładkach otrzymanych metodą 'in-vitro' z wyjątkiem drzewek na podkładce 'Pi-ku 1'. Najsilniejszym wzrostem w szkółce charakteryzowały się okulanty odmiany 'Earlise', natomiast najslabszym odmiany 'Lapins'.

Przeprowadzone doświadczenia są podstawą do dalszych badań nad doborem odpowiednich warunków agrotechnicznych podczas rozmnażaniu i uprawy badanych podkładek czereśni. Udowodniono możliwość otrzymania dobrze ukorzenionych sadzonek badanych podkładek, które z powodzeniem można zastosować do produkcji dobrej jakości okulantów czereśni.

Skowroński

13.10.2021

Magdalena Urbaniak